

Z á p i s

z 63. zasedání Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Datum a místo zasedání

Dne 29. října 2019 (v zasedací místnosti č. 36 v přízemí budovy Ministerstva práce a sociálních věcí, Karlovo náměstí 1, Praha 2) od 10:00 do 13:30 hod.

Přítomni

Dle připojené prezenční listiny.

Pověření k zastupování na 63. zasedání Rady, na základě čl. 5 Statutu Rady, předali zástupci Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Českého báňského úřadu a Ing. Jaromíra Šedivce.

Z pověření předsedkyně Rady vlády pro BOZP – ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jany Maláčové, MSc. - jednání zahájil a řídil 1. místopředseda Rady JUDr. Jiří Vaňásek, který:

- navrhl za ověřovatele zápisu z 63. zasedání Rady – Mgr. Miroslava Kosinu a Ing. Martinu Kroupovou; členové Rady s tímto návrhem souhlasili;
- představil program 63. zasedání Rady; seznámil Radu s návrhem na doplnění tohoto programu. Člen Rady - generální inspektor Státního úřadu inspekce práce Mgr. Ing. Rudolf Hahn požádal o rozšíření programu jednání o Informaci z jednání SLIC, jejíž součástí budou:
 - zpráva ze služební cesty z Plenární schůze a Tematického dne SLIC,
 - informace o nadcházejícím Hodnocení týmem SLIC v roce 2020 (vč. doporučení z předchozích kol hodnocení),
 - stručná informace o kampani SLIC a možnosti podat žádost o grant.Tuto informaci navrhl projednat v rámci bodu 3, jako bod 3d.

Dr. Jan Zikeš požádal o doplnění programu o projednání „Dohody o společném postupu sociálních partnerů a vládní koalice při legislativním procesu k novele zákoníku práce“. JUDr. Jiří Vaňásek navrhl projednat jí v rámci bodu „Různé“.

K navrženému programu a k návrhům na jeho doplnění nebyly připomínky a Rada program schválila.

Program zasedání

1. Kontrola zápisu a úkolů z minulého zasedání Rady.
2. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP pro období 2019 – 2020“.
3. Zprávy o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci, o stavu bezpečnosti v hornictví a o kontrolní činnosti odborových organizací nad stavem BOZP za rok 2018.
Informace z jednání SLIC.
4. Projednání vývoje a stavu na úseku pracovních úrazů, školních úrazů a nemocí z povolání.
5. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady.
6. Různé.

K jednotlivým bodům jednání Rady

1. Kontrola zápisu z 62. zasedání Rady

Zápis z 62. zasedání Rady byl ověřen ověřovateli (Dr. Janem Zikešem a Robertem Křepinským) a rozeslán všem členům Rady. K zápisu neměli členové Rady připomínky.

Závěr k bodu 1:

Zápis z 62. zasedání Rady vlády pro BOZP byl schválen.

2. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP pro období 2019 – 2020“

JUDr. Jiří Vaňásek uvedl, že v rámci tohoto bodu by měla být projednána kontrola plnění všech úkolů s termínem splnění nebo s kontrolním termínem do konce září 2019 a vyzval k vystoupení Bc. Libuše Bělohlávkovou.

Bc. Libuše Bělohlávková připravila a před jednáním rozdala členům Rady podklad k plnění úkolů, za které zodpovídá nebo je připravuje Stálý výbor pro sociální a zdravotní problematiku a národní dokumenty BOZP (SV č. 4).

Podklad obsahuje v úvodní části informace o akcích, které proběhly v mezidobí od 62. zasedání Rady, s přímou vazbou na priority národních dokumentů BOZP (Národní politiku BOZP a NAP BOZP) a na plnění některých úkolů NAP BOZP. Následně se zabývá aktuálním stavem plnění tří prioritních opatření NAP BOZP (I/1, IV/8 a V/9), týkajících se SV č. 4, která mají stanoven kontrolní termín ke dni 30. září 2019.

Bc. Libuše Bělohlávková členy Rady blíže informovala o:

- 33. a 37. schůzi Výboru pro sociální politiku PS PČR (dále jen VSP), které se konaly ve dnech 27. 6. a 3. 10. 2019. Dále zmínila výborem přijatá usnesení č. 130, 140 a 141, o nichž byli členové Rady postupně informováni elektronickou poštou;
- společném zasedání SV4 a SV3 dne 12. 9. 2019 – hlavní témata: kontrola NAP BOZP, oblast školství (projednání návrhu koncepce MŠMT pro oblast BOZ) a oblast výzkumu BOZP;
- 118. zasedání SV4 – hlavní téma: návrh Koncepce MŠMT po zapracování připomínek, problematika nemocí z povolání (bederní páteř), zejména pak kontrola plnění NAP BOZP, ve vazbě na usnesení VSP č. 141 a přijaté Doporučení Radě.

Dále informovala o konání prvního přípravného jednání odborné pracovní skupiny k problematice prevence a rehabilitace poškození zdraví z práce, konaného dne 13. 8. 2019. Z tohoto jednání vzešel požadavek na sumarizaci dosud zpracovaných materiálů v předemětných oblastech.

Bc. Libuše Bělohlávková vítá, že se prevence a rehabilitace poškození zdraví z práce dostaly na jednání Výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Výbor, dne 3. 10. 2019, projednával tuto problematiku pod bodem „Prevence a rehabilitace poškození zdraví z práce – právní úprava a praxe“ a v přijatém usnesení č. 141 uvítal zřízení odborné pracovní skupiny pro systémové řešení prevence a rehabilitace poškození z práce v působnosti MPSV. Dále žádá ministryni práce a sociálních věcí o průběžnou informaci jedenkrát za tři měsíce o její činnosti a výsledcích její práce. Výbor současně doporučuje

ministryni práce a sociálních věcí dokončit legislativní proces návrhu novely nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.

Členové Rady byli také informováni, že dne 28. 11. 2019 má v Podvýboru pro sociálně zdravotní pomezí VSP PS PČR proběhnout odborná debata o tom, za jakých podmínek, přijatelných pro všechny zainteresované strany, by mohlo být onemocnění bederní páteře zařazeno do seznamu nemocí z povolání.

JUDr. Jiří Vaňásek následně otevřel diskusi k úvodnímu vystoupení Bc. Libuše Bělohlávkové. JUDr. Jitka Hejduková, CSc. uvedla, že se jednání Výboru pro sociální politiku PS PČR dne 3. 10. 2019 rovněž zúčastnila a na něm se poprvé dozvěděla o zřízení odborné pracovní skupiny MPSV se širším zadáním než je prevence a rehabilitace poškození z práce, aniž by jí Rada vlády schválila.

Dále sdělila, že v rámci Dohody o společném postupu sociálních partnerů a vládní koalice při legislativním procesu k novele zákoníku práce, kterou členům Rady rozdal Dr. Jan Zikeš, se podařilo dohodnout v oblasti prevence např. navýšení částek při odškodňování smrtelných pracovních úrazů a možnost získání finančních prostředků i na řešení problémů v oblasti prevence pracovních úrazů a nemocí z povolání. Finanční prostředky na prevenci by byly stanoveny určitou částkou z přebytků vybraného pojistného z pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, které se stávají příjmem státního rozpočtu, a to na předem vydefinované a schválené aktivity, o kterých by kromě sociálních partnerů spolurozhodovalo MF a MPSV. Do návrhu konkrétních opatření, která by měla směřovat přímo k podnikům, by byl zapojen i VÚBP, SÚIP, aj.

JUDr. Jitka Hejduková, CSc. dále zdůraznila, že je potřeba vystupovat koordinovaně a informace o zřízení odborné pracovní skupiny MPSV, bez zapojení sociálních partnerů, pro ni byla překvapivá. Zřízení této pracovní skupiny a některé úkoly uložené resortu MPSV Usnesením č. 141 nekorespondují se schváleným NAP BOZP Radou vlády. K Usnesení č. 141 uvedla, že na Výboru pro sociální politiku PS PČR se za pozvané zástupce sociálních partnerů vyjádřila, že na současném systému odškodňování pracovních úrazů by se nic měnit nemělo, za stranu odborů potvrdil tento postoj JUDr. Vít Samek.

Dipl.-Pol. Jana Maláčová MSc., na tomto jednání Výboru nebyla a požádala JUDr. Jiřího Vaňásku, aby ve stručnosti popsal průběh tohoto jednání. Je ale potřeba si uvědomit, že poslanci a senátoři Parlamentu ČR jsou autonomní a nelze předjímat, jaké usnesení přijmou. Paní ministryně vnímá, že je velká poptávka po posunu v této agendě. Usnesení, které poslanci přijmou, nemusí být vždy taková, jaké někdo očekává. Tato Rada vlády nemá kompetence k tomu, aby nějakým způsobem korigovala poslance PS PČR. JUDr. Jiří Vaňásek uvedl, že se na jednání Výboru pro sociální politiku PS PČR primárně otevírala témata k prevenci a rehabilitaci, v souladu s NAP BOZP. Návrh přijatého usnesení měli v písemné podobě k dispozici jen přítomní poslanci. Ostatní se s ním mohli seznámit až následně po jeho zveřejnění.

Bc. Libuše Bělohlávková k činnosti odborné pracovní skupiny uvedla, že první schůzka se konala v užším složení na rezortní úrovni. Následně, v souladu se závěry prvního zasedání, se počítá s přípravou jednacího řádu a statutu a zapojením sociálních partnerů. JUDr. Jiří Vaňásek očekává, že pracovní skupina vypracuje konkrétní výstupy a opatření v oblasti prevence a rehabilitace. Jiné téma by tato pracovní skupina řešit neměla.

Dipl.-Pol. Jana Maláčová MSc., k tomu dodala, že v takto zásadních tématech je důležitá shoda na úrovni sociálních partnerů.

JUDr. Jiří Vaňásek vyzval Bc. Libuši Bělohlávkovou, aby přistoupila ke kontrole plnění úkolů NAP BOZP pro období 2019 – 2020. Členové Rady tak byli informováni o plnění opatření 1, 8 a 9, s termínem splnění (TS) nebo s kontrolním termínem (KT) do září 2019 připravovaných v rámci SV č. 4.

Priorita I, opatření 1

Připravit a projednat v Radě vlády pro BOZP návrh aktualizace Národní politiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně návrhu finančního zajištění jejího naplňování.

Zodpovědnost: MPSV

Připraví: Stálý výbor pro sociální a zdravotní problematiku Rady vlády pro BOZP

Spolupráce: MZ, MŠMT, MPO, ČBÚ, sociální partneři

Kontrolní termín: 30. června 2019, 15. září 2019

Ke splnění tohoto úkolu potřebuje SV č. 4 spolupráci s odbornou pracovní skupinou, s ostatními organizacemi a orgány státní správy, sociálními partnery zainteresovanými subjekty v této problematice.

JUDr. Jiří Vaňásek požádal Bc. Libuši Bělohlávkovou, aby do 15. 11. 2019 připravila a prostřednictvím sekretariátu RV pro BOZP předložila informaci, co vše je ke splnění tohoto úkolu zapotřebí.

Bc. Libuše Bělohlávková navrhla a Rada schválila další kontrolní termín plnění úkolu 15. 12. 2019.

Priorita IV, opatření 8

Sledovat průběh přípravy návrhu právní úpravy koordinace rehabilitace osob se zdravotním postižením ve vazbě na včasné zpětné začlenění zaměstnanců po pracovním úrazu a nemoci z povolání do pracovního a společenského života.

Zodpovědnost: Stálý výbor pro sociální a zdravotní problematiku Rady vlády pro BOZP.

Spolupráce: MPSV, MZ, MŠMT,

Kontrolní termín: 31. března, 15. září 2019, dále průběžně do splnění úkolu

Je připraven návrh věcného záměru zákona o koordinaci rehabilitace osob se zdravotním postižením. V současné době však, není předpoklad, že by v této podobě prošel a z tohoto důvodu se prozatím odkládá na příští rok.

Rada schválila další kontrolní termín 15. prosinec 2019, dále průběžně do splnění úkolu.

Priorita V, opatření 9

Dopracovat a předložit Koncepti MŠMT v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů, zahrnující komplexní soubor právních, metodických a organizačních opatření k jejímu naplňování ve školách a školských zařízeních ČR.

Zodpovědnost: MŠMT

Spolupráce: MZ, MPSV, Stálý výbor pro sociální a zdravotní problematiku Rady vlády pro BOZP

Termín: 30. června 2019, 31. prosince 2019

Kontrolní termín: 31. března 2019, 30. září 2019

V rámci MŠMT návrh Koncepce připravuje mezíresortní pracovní skupina. K připravenému návrhu obdržela řadu odůvodněných námětů na doplnění.

Po projednání pracovní verze návrhu ve SV4 výbor navrhuje prodloužení termínu pro splnění úkolu do 15. 3. 2020, s kontrolním termínem 15. 12. 2019.

Rada s tímto návrhem souhlasila.

O plnění opatření 10 a 14 informoval JUDr. Jiří Vaňásek.

Priorita VI, opatření 12

Radě vlády pro BOZP předložit 1x ročně informaci o monitorování a vyhodnocování sociálně ekonomických důsledků/dopadů pracovních úrazů a nemocí z povolání, ve vazbě na poznatky a implementaci realizovaného projektu VÚBP, v. v. i. (TB03MPSV003).

Zodpovídá: VÚBP, v. v. i.

Termíny: 30. září 2019, 30. září 2020

Opatření bylo splněno – informace byla rozeslána členům RV před jednáním.

Priorita VII, opatření 16

Prezentovat informace o kontinuálním vývoji Encyklopedie BOZP jak po obsahové, tak po technologické stránce. Průběžné rozšiřování jednotné terminologie pro oblast BOZP v podobě EBOZP, s ohledem na aktivity Evropské agentury bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (projekt OSH Wiki), ve spolupráci se zainteresovanými subjekty.

Zodpovídá: MPSV, VÚBP, v. v. i.

Spolupráce: MZ, MPO, MMR, MD, MO, MV

Termíny: 30. září 2019, 30. září 2020

Opatření bylo splněno – informace byla rozeslána členům RV před jednáním.

O plnění opatření 13 informoval Radu zástupce MZd Mgr. Pavel Fošum.

Priorita VI, opatření 15

Aktualizovat doporučení k prevenci rizik psychické zátěže při práci na nepravidelné

a noční směny – iniciovat založení výzkumného programu v této oblasti.

Zodpovídá: Společnost pracovního lékařství a Společnost nemocí z povolání
ČLS J. E. Purkyně

Spolupráce: MZ

Kontrolní termín: 30. září 2019, dále do splnění úkolu

Úkol je plněn.

JUDr. Jiří Vaňásek se dotázal, zda chce ještě někdo vystoupit k NAP BOZP pro období 2019 - 2020.

Prof. MUDr. Daniela Pelclová, CSc. vystoupila se stanoviskem k aktualizaci seznamu nemocí z povolání. Uvedla, že před 10 lety zřídila Rada vlády pro BOZP pracovní skupinu k této aktualizaci s tím, že se seznam nemocí z povolání bude aktualizovat každé dva roky. Za tu dobu se tento seznam aktualizoval pouze 2x, v letech 2011 a 2014. Od té doby se návrhy pracovní skupiny, díky nedohodě

sociálních partnerů, neakceptují. K onemocnění bederní páteře jako nemoci z povolání byl pro MZd zpracován grantový úkol k posuzování této nemoci. Problém není v předpokládaném počtu 25 uznaných případů za rok, když ročně je v ČR uznáno celkem 1300 nemocí z povolání.

JUDr. Jiří Vaňásek by k tomuto problému chtěl ještě do konce roku svolat jednání se sociálními partnery. Je zde rozpor ze strany zaměstnavatelů spočívající z obavy před dopady při uznávání této nemoci z povolání.

Ing. Ivo Kavka je přesvědčen, že jde o neopodstatněné připomínky ze strany zaměstnavatelů. Dotázal se paní ministryně na současný stav tohoto problému. Dále také zmínil nízkou výši jednorázového odškodnění při smrtelném pracovním úrazu, které nebylo od roku 2006 valorizováno. Dipl.-Pol. Jana Maláčová MSc., uvedla a na příkladech ukázala, že MPSV má nejvíce legislativních úkolů ze všech ministerstev. Aby se s nimi MPSV vyrovnalo, rozhodla, že do legislativního procesu budou předkládány jen ty, na kterých je shoda sociálních partnerů. Vyzdvihla dohodu o novele zákoníku práce.

Mgr. Pavel Fošum informoval, že podle MZd je doplnění seznamu nemocí z povolání o onemocnění bederní páteře připraveno do legislativního procesu. Dipl.-Pol. Jana Maláčová MSc., k doplnění uvedla, že pokud bude shoda sociálních partnerů, tak by to velmi uvítala a byla by pak pro dokončení legislativního procesu.

Prof. MUDr. Daniela Pelclová, CSc. se vrátila k tomu, co zaměstnavatele trápí. Není to podle ní těch předpokládaných 25 uznaných případů za rok, ale roční odstupné. JUDr. Jitka Hejduková, CSc. v reakci uvedla, že jde spíše o celkový proces uznávání, který trvá dlouho. JUDr. Jiří Vaňásek navrhl ponechat tuto diskusi na minimálně jedno pracovní jednání k tomuto problému do konce roku. Bc. Libuše Bělohávková připomněla, že 28. 11. 2019 v Podvýboru pro sociálně zdravotní pomezí Výboru pro sociální politiku PS PČR má proběhnout odborná debata k tomuto problému.

JUDr. Jiří Vaňásek uvedl, že pracovní jednání na tripartitní úrovni k rozšíření seznamu nemocí z povolání o nemoc bederní páteře zorganizuje MPSV, které je předkladatelem tohoto právního předpisu.

Dipl.-Pol. Jana Maláčová MSc., je toho názoru, že s ohledem na to, že v Radě jsou dlouhodobě diskutovány problémy, které se nedaří dostatečně řešit, tak by bylo účelné zahájit diskusi o systémovém uchopení a zjednodušení oblasti BOZP. Současná vláda je vládou menšinovou a na předkládaných problémech musí být alespoň základní souhlas na úrovni tripartity, tj. včetně vlády. Jde o to uchopit celou agendu BOZP modernizačně a zahájit diskusi o celém systému.

Podle Mgr. Ing. Rudolfa Hahna taková diskuse nutně otevře otázku úrazového pojištění. V Německu, Rakousku jsou úrazové pojišťovny v oblasti BOZP mimořádně aktivní. Prof. MUDr. Daniela Pelclová, CSc. sdělila, že například v zahraničí má většina zemí zařazenu nemoc bederní páteře v seznamu nemocí z povolání. JUDr. Jiří Vaňásek by nerad zúžil problematiku BOZP na úrazové pojištění a nemoc bederní páteře. Problematika BOZP je mnohem širší. O zjednodušení je účelné uvažovat a MPSV se touto problematikou bude zabývat.

Dipl.-Pol. Jana Maláčová MSc., uvedla, že úrazové pojištění je potřeba posunout. Je to tak zásadní věc, která musí být vydiskutována na úrovni politických stran. Politické strany se touto problematikou zatím nezabývají.

Závěr k bodu 2:

Rada vlády

1. Bere na vědomí informace o plnění úkolů NAP BOZP na období 2019 – 2020.
2. Schvaluje termíny pro jejich kontrolu a plnění.

3. Zprávy o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci, o stavu bezpečnosti v hornictví a o kontrolní činnosti odborových organizací nad stavem BOZP za rok 2018

3a

Zpráva o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci za rok 2018

K rozeslané podrobné písemné zprávě o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci, která zahrnuje informace o soustavě orgánů a zařízení ochrany veřejného zdraví, problematiku výchovy a vzdělávání, výchovné a osvětové činnosti a hlášených nemocí z povolání v ČR, vystoupil s prezentací Mgr. Pavel Fošum. V úvodu omluvil nepřítomnost členky Rady Mgr. Evy Gottvaldové, náměstkyně ministra zdravotnictví a hlavní hygieničky ČR. Informoval o cílených celostátních prioritách státního zdravotního dozoru v roce 2018, o personálním obsazení v oboru v krajských hygienických stanicích (KHS) a ZÚ v roce 2018/2017, o vývoji počtu úvazků KHS v letech 2007 – 2018, o počtu a struktuře kontrol, o vydaných stanoviskách a rozhodnutích, o uložených sankcích a pokutách, zabýval se statistikou rizikových prací. Informace o nemocech z povolání lze najít na stránkách Státního zdravotního ústavu. V rámci státního zdravotního dozoru a další činnosti v ochraně veřejného zdraví při práci bylo provedeno v roce 2018 celkem 26.909 kontrol. Za zjištěné nedostatky bylo uloženo celkem 596 pokut v celkové výši 2.936.500,- Kč. V roce 2018 bylo v ČR hlášeno u 1 034 zaměstnanců celkem 1 282 onemocnění, z toho bylo 1 222 nemocí z povolání a 60 ohrožení nemocí z povolání. Nejvíce se vyskytovala kombinace syndromu karpálního tunelu na pravé a na levé ruce, který vznikl buď při práci s vibrujícími nástroji, nebo při práci s přetěžováním horních končetin. V roce 2018 nebylo hlášeno žádné onemocnění u mladistvých ani u profesionálních sportovců.

3b

Zpráva o stavu bezpečnosti v hornictví za rok 2018

S prezentací „Vývoj bezpečnosti ve společnostech dozorovaných státní báňskou správou“ vystoupil Ing. Bohuslav Machek, Ph.D. z Českého báňského úřadu. Informoval Radu o struktuře zaměstnanců České báňské správy. Seznámil Radu se situací v jednotlivých dozorovaných společnostech, u kterých propojil výkonové ukazatele s počtem pracovníků a se sledovanými ukazateli BOZP. Podrobně se zabýval vývojem pracovních úrazů včetně smrtelné úrazovosti v období let 2009 - 2018. V roce 2018 došlo celkem k 20 smrtelným úrazům, 5 závažným a 552 pracovním úrazům. Dlouhodobějšími příčinami u smrtelné úrazovosti jsou delší odpracovaná doba v zaměstnání a každodenní rutina spojená se ztrátou ostražitosti. Státní báňská správa považuje za nutné intenzivněji komunikovat s těmi, kdo nejvíce ovlivňují BOZP a vyvíjet intenzivní tlak na identifikaci "skoronehod" a vyhodnocování z nich plynoucích, dosud neznámých rizik.

Ing. Ivo Kavka informoval o účasti zástupců zaměstnanců při ověřování znalostí a komunikačních schopností u dodavatelských organizací, zejména

u zahraničních zaměstnanců, kde se je nutné po přezkoušení s mnohými z nich rozloučit, protože nejsou schopni se alespoň v základních věcech dorozumět. Snaží se tak předejít vysoké úrazovosti zahraničních zaměstnanců.

3c

Zprávy o kontrolní činnosti odborových organizací nad stavem BOZP za rok 2018

K prezentaci o kontrolní činnosti **ČMKOS** nad stavem BOZP za rok 2018 vystoupil Robert Křepinský. Odborům pomáhá spolupráce s ČBÚ a se SÚIP, která zvyšuje prestiž 71 svazových inspektorů BOZP u zaměstnavatelů. Značnou pozornost věnuje ČMKOS školením. Pro provádění kontrolní činnosti má ČMKOS zpracovanou metodiku. Vedle kontrolní činnosti zajišťuje ČMKOS metodickou pomoc, účastní se přípravy kolektivních smluv, odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání a šetření stížností.

Ve svém vystoupení Robert Křepinský dále uvedl základní informace o ČMKOS, údaje o kontrolní činnosti, o nejčastěji porušovaných právních předpisech, o zjištěných závadách a konkrétních poznatcích z kontrol, o šetření nemocí z povolání a jejich příčinách. Zabýval se příklady dobré praxe a v závěru znovu vyzdvihl spolupráci se SÚIP.

S prezentací připravenou v rámci odborových organizací Asociace samostatných odborů – **ASO ČR**, vystoupil Ing. Jaroslav Hotový. Omluvil nepřítomnost člena Rady Ing. Jaromíra Šedivce. Představil všechny odborové svazy sdružené v Asociaci samostatných odborů, za které je informace zpracována. Informoval o počtu, zařazení a způsobu kontrolní činnosti svazových inspektorů a dobrovolných inspektorů. Dále uvedl údaje o počtu provedených kontrol a o šetření pracovních úrazů. V prezentaci zmínil poznatky svazové inspekce a nejčastější zdroje a příčiny pracovních úrazů. Zazněla informace o šetření nemocí z povolání, nejčastějších nedostatků a závadách u zaměstnavatelů, další činnosti svazové inspekce ASO a o odškodňování pracovních úrazů.

Pro zlepšení je potřeba v legislativní oblasti pokračovat v přípravě nových a kvalitních prováděcích právních předpisů (stávající již nelze novelizovat), nadále vyvíjet úsilí o vyřešení problematiky tzv. úrazového pojištění (motivační prvky pro zaměstnavatele, finanční prostředky do oblasti BOZP atd.).

Zbyněk Moravec hodnotí pozitivně spolupráci odborů se SÚIP a lituje, že podobná spolupráce neexistuje i s orgány ochrany veřejného zdraví.

Bc. Libuše Bělohávková informovala, že se SV č. 4 zabýval problematikou BOZP v zemědělství za účasti zástupců SÚIP, ASO a hygienické služby. Přitom byla zjištěna řada nedostatků. Zásadním nedostatkem je to, že Ministerstvo zemědělství nemá nikoho, kdo by se zabýval problematikou BOZP. Zástupce tohoto ministerstva není zastoupen ani v Radě vlády, ani v SV 4. Tento problém je potřeba řešit.

Mgr. Miroslav Kosina poukázal na problém rizikovosti práce ve vztahu k zaměstnancům úřadů práce, kde pracuje 80 – 90% žen. Jen v letošním roce bylo již zaznamenáno celkem 442 incidentů ze strany klientů. Šlo o vulgární napadání, vyhrožování zaměstnancům a jejich rodinám a fyzické útoky. Nejvíce incidenty je zatížena hmotná nouze.

3d

Informace z jednání SLIC

Mgr. Ing. Rudolf Hahn informoval, že nadcházející celoevropská kampaň organizovaná výborem SLIC v letech 2020 – 2022 bude zaměřena na téma "Lepší prosazování požadavků s cílem prevence expozice rizikovým faktorům způsobujícím nemoci pohybového ústrojí (musculoskeletal disorders)". Výzva k předkládání návrhů je na adrese:

(<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=629&langId=en&callId=576&furtherCalls=yes>)

Kampaň si klade za cíl mj. přispět ke zvyšování povědomí o možnostech prevence pracovní expozice mající za následek nemoci pohybového ústrojí, výměnu správných praxí, lepší harmonizace přístupů k řešení problémů pohybového aparátu (např. ve vztahu k digitalizaci a robotice) a rizik konkrétních profesí. Současně informoval o důležitých datech, kterými jsou

- 6. listopad 2019: lhůta pro podání grantové žádosti (viz výše)
- prosinec 2019: předpokládaný termín podpisu grantové dohody
- leden 2020: předpokládaný začátek kampaně.

Mgr. Ing. Rudolf Hahn dále informoval o tom, že se v roce 2020 uskuteční hodnocení systému inspekce BOZP v ČR týmem SLIC. SÚIP se pokusí prosadit, aby hodnocení proběhlo ve druhé polovině roku. Předmětem týdenní kontroly je kromě národního systému inspekce práce (oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci) rovněž systém hygieny práce a bezpečnosti při těžebních činnostech. SÚIP se ujme koordinace průběhu celého týdne a očekává spolupráci ostatních dotčených orgánů. Členům Rady byl dán k dispozici předpokládaný program tohoto hodnocení spolu s doporučeními Hodnotícího týmu SLIC z hodnocení v roce 2010 a v roce 2001.

Mgr. Ing. Rudolf Hahn požádal, aby přípravě tohoto hodnocení věnovala pozornost i Rada vlády pro BOZP. Doporučil, aby na příštím zasedání Rady byla projednána zejména doporučení z roku 2010 tak, aby k nim mohla být zpracována stanoviska.

Závěr k bodu 3:

Rada vlády pro BOZP bere přednesené informace na vědomí.

4. Projednání vývoje a stavu na úseku pracovních úrazů, školních úrazů, nemocí z povolání

4a

Vývoj a stav na úseku pracovních úrazů v roce 2018

Členové Rady vlády obdrželi podrobnou zprávu VÚBP, v.v.i. „Pracovní úrazovost v České republice v roce 2018“ s textovou a tabulkovou částí. JUDr. Jiří Vaňásek informoval, že k tomuto bodu není prezentace a případné dotazy ke zprávě je připraven zodpovědět náměstek ředitele VÚBP, v.v.i. RNDr. Stanislav Malý, PhD.

Dotazy nebyly a JUDr. Jiří Vaňásek přistoupil k dalšímu bodu.

4b

Vývoj a stav na úseku školních úrazů

S prezentací k vývoji a stavu na úseku školních úrazů ve školním roce 2018 – 2019 vystoupila Ing. Ilona Vaculová. Seznámila Radu s vývojem počtu a strukturou školních úrazů. Celkem bylo registrováno 45.726 úrazů. Jde o nárůst o 1.154 úrazů. Jde jak o skutečný nárůst způsobený zejména nedostatečnými pohybovými dovednostmi dětí, žáků a studentů, tak o to, že školy více než dříve hlásí raději drobné incidenty. Nejvíce školních úrazů je v kraji Vysočina. Na středních a základních školách dochází k úrazům hlavně při tělesné výchově a skupinové činnosti, v mateřských školách při jiné činnosti, kterými jsou venkovní aktivity.

4c

Vývoj a stav na úseku nemocí z povolání

S prezentací ke stavu nemocí z povolání v roce 2018 vystoupila prof. MUDr. Daniela Pelclová, CSc. Seznámila Radu se strukturou českého seznamu nemocí z povolání, se změnou počtu a struktury nemocí z povolání v letech 1973 a 2018, kdy ubývá infekčních nemocí a otrav a přibývá přetěžování horních končetin. Zabývala se nemocí páteře z fyzického přetěžování, kterou 14/23 dotázaných evropských zemí (57 % zemí) uznává a odškodňuje. Představila kritéria a algoritmus vyšetření k navrhovanému uznávání této nemoci v ČR.

Podrobně se zabývala přetrvávajícím nesprávným postupem České pojišťovny při přebodování a o odlišnou praxi Kooperativy a České pojišťovny při stanovování výše náhrad za ztížené společenské uplatnění a apelovala na nápravu. Častou příčinou nemocí z povolání je těžká fyzická práce v automobilovém průmyslu. Objevují se stále nemoci z povolání v důsledku práce s azbestem (rakoviny plic, hrtanu, vaječnicků) a to i 60 let po jejím skončení. Pacient si po tak dlouhé době nevzpomene na to, že s azbestem pracoval a lékaři to neřekne. Staronovým rizikem je také silikóza z opracovávání tvrzených kamenů.

JUDr. Jiří Vaňásek požádal předsedkyni SV č. Bc. Libuši Bělohávkovou, aby se SV č. 4 zamyslel nad osvětou k problematice důsledků práce s azbestem.

Mgr. Pavel Fošum informoval, že MZd využilo nabídku na zpracování „Národního azbestového plánu“. Koncem roku by mohla být připravena 1. verze, kterou by bylo možné projednat v zainteresovaných orgánech.

Zbyněk Moravec informoval, že se odbory zastávají zaměstnanců, kterým Česká pojišťovna nesprávně stanovila výši bodového ohodnocení bolestného a ztížení společenského uplatnění a mají k dispozici pravomocný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, který prohlásil za nepřipustný způsob výpočtu používaný Českou pojišťovnou. Tento rozsudek mohou členové Rady dostat.

Mgr. Pavel Fošum sdělil, že MZd vydá k tomu problému do konce roku metodický pokyn tak, aby k nesprávnému stanovování výše bodového ohodnocení nedocházelo.

Závěr k bodu 4:

Rada vlády pro BOZP bere informace na vědomí

5. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady

Předsedkyně SV č. 4 - pro sociální a zdravotní problematiku, Bc. Libuše Bělohávková informovala stručně o dvou zasedáních SV v září (společné

zasedání se SV č. 3 pro vzdělávání a výzkum) a v říjnu 2019. Projednány byly mimo jiné návrh „Koncepce bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních“, oblast výzkumu a aktuální problémy v oblasti BOZP. V programu každého zasedání SV č. 4 je hlavní téma. Jeho projednávání se zúčastní i přizvaní, kompetentní odborníci. Závěry z těchto jednání se ale jen v malé míře dostanou na jednání Rady. Poukázala na to, že Rada má na programu řadu zpráv a informací, ke kterým nezaujímá stanovisko a bere je většinou na vědomí, aniž by k nim proběhla větší diskuse. V České republice je ročně kolem 45 000 pracovních a kolem 43 000 školních úrazů se sociálními a ekonomickými dopady, které by nás měly zajímat. Je toho názoru, že by si Rada měla stanovit na každé jednání dvě, tři oblasti, kterým se bude věnovat komplexně tak, aby z jejich projednání byl nějaký výstup hodný poradního a iniciačního orgánu vlády, kterým tato Rada je.

Podle JUDr. Jitky Hejdkové, CSc. Rada s takovou racionalizací již začala při přípravě NAP BOZP na období 2019 – 2020. Předkládané zprávy jsou informačně rozsáhlé a není třeba, aby k nim byla na jednání obsáhlá vystoupení. Zprávy by se měly rozeslat a na jednání Rady k nim mít krátkou diskusi s komentáři k poznatkům, které z nich vyplývají.

Předseda SV č. 2 – pro legislativu, Robert Křepinský, informoval, že stálý výbor zasedal v mezidobí jednou. Hlavním bodem jednání byly jednotlivé kontrolní a dozorové činnosti v oblasti BOZP. SV č. 2 projednával všechny zprávy, které byly v programu 63. zasedání Rady se závěrem, že se doporučuje Radě vzít tyto zprávy na vědomí. Z podrobného projednání zpráv ve stálém výboru nevyplývá žádný legislativní požadavek. Jen Česká školní inspekce nadále trvá na tom, že chybí právní úprava bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů. Jinak stálý výbor je toho názoru, že je potřeba v tuto chvíli dokončit právní úpravu bezpečnosti VZ a novelu zákona o ochraně veřejného zdraví. Následně se vrátit k diskusi k NV č.101/2005 Sb. a vyhlášce č. 48/1982 Sb.

JUDr. Jiří Vaňásek, předseda SV č. 1 – pro technickou bezpečnost, informoval na jednání výboru o legislativním procesu projednávání návrhu „Zákona o bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů“. Návrh je nyní v Poslanecké sněmovně PČR a zatím nebyl zařazen jako pevný bod na jednání sněmovny. Návrh by mohl být do konce ledna nebo února 2020 projednán s tím, že pokud bude schválen, tak by MPSV pustilo do legislativního procesu související prováděcí předpisy. Je jisté, že se nestihne, aby zákon byl účinný od ledna 2020, jak se původně plánovalo. Reálný termín účinnosti zákona a doprovodných prováděcích nařízení vlády je od ledna 2021. MPSV je, před nabytím účinnosti zákona, připraveno na osvětovou činnost v zájmu řádné přípravy na jeho naplňování.

Závěr k bodu 5:

Rada vlády pro BOZP bere na vědomí přednesené informace.

6. Různé

Dr. Jan Zikeš vystoupil k uzavřené „Dohodě o společném postupu sociálních partnerů a vládní koalice při legislativním procesu k novele zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některých souvisejících

zákonů“, kterou členové Rady obdrželi před zahájením jednání. V souladu s touto dohodou má novela ZP obsahovat legislativní úpravu prevence pracovních úrazů a nemocí z povolání (§ 320a písm. b ZP) s navrhovanou účinností od 1. 1. 2021. Dr. Jan Zikeš požádal členy Rady, aby tento dokument podpořili.

Bc. Libuše Bělohlávková navrhla odložit projednání tohoto dokumentu až na příští zasedání Rady, aby se s ním členové Rady seznámili, dokument projednali a vedli k němu diskusi.

JUDr. Jiří Vaňásek nechal o obou návrzích hlasovat. Většina členů Rady se vyjádřila pro odsouhlasení podpory tohoto dokumentu již nyní.

Závěr

Rada vlády pro BOZP podporuje sjednanou Dohodu o společném postupu sociálních partnerů a vládní koalice při legislativním procesu k novele zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce a doporučuje postupovat ve smyslu této dohody.

Bc. Libuše Bělohlávková ocenila úroveň analytického materiálu pro 63. zasedání Rady od VÚBP, v.v.i., týkající se hodnocení sociálně ekonomických důsledků vyplývajících z pracovních úrazů a nemocí z povolání. Uvedla, že jde o velmi dobře zpracovaný materiál, využitelný k naší práci. Všichni by se s ním měli seznámit. VÚBP, v.v.i. je potřeba za něj pochválit. Mohl by být ještě dopracován o některé ekonomické informace, ke kterým se od pojišťoven nedostáváme, jako jsou náklady na úrazy a nemoci z povolání.

Další příspěvky v rámci tohoto bodu členové Rady neměli.

Předsedající JUDr. Jiří Vaňásek poděkoval členům Rady za aktivní přístup k jednání a 63. zasedání Rady ukončil.

Termín příštího 64. zasedání Rady vlády je plánován na 11. 12. 2019

Zapsal:

Ing. Petr Mráz
tajemník Rady vlády pro BOZP

Zápis ověřili:

Mgr. Miroslav Kosina
Ing. Martina Kroupová

Zápis schválila:

Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc.
předsedkyně Rady vlády pro BOZP